

Motion till riksdagen 2021/22:2543

av **Patrick Reslow m.fl. (SD)**

Ett studiestöd i världsklass

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om studieskulsavskrivning för lärare som tar anställning i områden som av Tillväxtverket definieras som landsbygdskommuner inklusive glesa blandade kommuner och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att folkbildningen inte ska användas som en integrationsåtgärd och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avveckla studiestartsstödet och att inga nya ansökningar om studiestartsstöd ska beviljas och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att åldersgränsen för studiestödssystemet ska ställas i relation till garantipensionsåldern och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att åldersgränsen för återbetalning av studiestöd ska ställas i relation till garantipensionsåldern och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nedtrappningen i studiestödssystemet ska ställas i relation till garantipensionsåldern och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om höjning av studiestödet för att undvika felutbildning och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om återbetalning av studiestöd under pågående studier på heltid och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har ett väl utvecklat studiestödssystem, vilket är ett av världens mest generösa system för att möjliggöra studier för alla människor från alla samhällsklasser. Sverigedemokraterna vill bevara detta generösa system eftersom samhället tjänar på en

välutbildad befolkning. Det är rättvist med ett studiestödssystem där alla människor får möjlighet att studera och utveckla sina kunskaper och förmågor. I vissa avseenden behövs ett ännu mer generöst system, i andra avseenden har systemet blivit alltför generöst.

Studieskuldssavskrivning för lärare vid anställning i glesbygd

1. Examinerade lärare som tar anställning i områden som av Tillväxtverket definieras som landsbygdskommuner inklusive glesa blandade kommuner ska få 15 procent av sin studieskuld avskriven varje år under den tid de arbetar som lärare i glesbygd. Maxtaket är en total studieskuld på 300 000 kronor. Detta syftar till att åtgärda lärarbristen i glesbygd, bevara och återskapa en levande landsbygd samt i högre grad möjliggöra skolverksamhet i glesbygd.

Resultatinriktade satsningar

2. De senaste åren har regeringen kraftigt höjt folkbildningsanslagen utifrån ett integrations- och utbildningssyfte, och inte det huvudsakliga bildningssyftet och demokratisyftet. Sverigedemokraterna avböjer av denna anledning dessa anslagshöjningar och omprioriterar istället budgeten inom kulturområdet till förmån för andra satsningar.

Studiestartsstödet ska avvecklas

3. Studiestartsstödet kan inte tolkas annorlunda än att det är avsett för nyanlända personer. Syftet med satsningen skapar orättvisa mellan grupper där andra än nyanlända är hänvisade till att finansiera sina studier med studielån. Studiestartsstödet som bidragsform innebär att den nyanlände slipper ta studielån under en period. Stödet innebär en ojämlig snedvridning i studiefinansieringen. 6 300 personer erhöll studiestartsstöd under 2019. Av dessa utgjorde 70 procent studerande med utländskt medborgarskap. Fem procent av studenterna avbröt studierna. Enligt en samlad bedömning hade hälften av de studerande, ca 3 000 personer, även studerat utan studiestartsstöd. Sverigedemokraterna föreslår att studiestartsstödet avvecklas snarast möjligt och att inga nya ansökningar om stöd ska beviljas.

Åldersgräns för studiemedel i relation till garantipensionsåldern

4. Sverigedemokraterna välkomnar beslutet att möjliggöra studier högre upp i åldrarna. Med en allt äldre och dessutom friskare befolkning är det också rimligt att även möjligheterna att skaffa sig en god utbildning följer samma utveckling. Sverigedemokraterna

anser dock att det är onödigt att låsa sig vid en fastställd åldersgräns. Allt eftersom vår befolkning lever längre – och förhoppningsvis är allt friskare högre upp i åldrarna – kommer beslutet om åldersgräns att behöva fastställas igen, och igen, allt eftersom samhället utvecklas och förändras över tid.

Sverigedemokraterna föreslår därför att åldersgränsen för hur sent i livet studiestöd kan erhållas ska kopplas till lägsta åldern för när garantipension kan erhållas, minus fem år. I dagsläget är lägsta åldern för garantipension 65 år, vilket skulle innebära att åldersgränsen för studiestöd skulle höjas till 60 år från nuvarande 56 år. För 2023 föreslås åldersgränsen för garantipension höjas till 66 år, vilket skulle innebära att åldersgränsen för studiestöd utifrån vår modell per automatik skulle höjas till 61 år, detta utan att tidigare beslut behöver rivs upp, omprövas och beslutas på nytt.

Åldersgräns för återbetalning av studiemedel

5. Vi föreslår att åldersgränsen för återbetalning ska fastställas till åldersgräns för garantipension plus 6 år, vilket innebär att åldersgränsen för återbetalning skulle höjas till 71 år för 2021. Gränsen skulle då automatiskt höjas till 72 år under 2023 för det fall att åldersgränsen för garantipension som aviserats höjs till 66 år.

Nedtrappning av studiestödet i relation till garantipensionsåldern

6. Även nedtrappningen föreslår vi ska fastställas i relation till åldersgränsen för garantipension. Nedtrappningen sker idag under en period av 9 år. Den påbörjas vid 51 års ålder och avslutas vid 60 års ålder, dvs 14 respektive 5 år innan nuvarande garantipensionsålder 65 år. Sverigedemokraterna föreslår att denna nedtrappning istället står i relation till den rörliga åldersgränsen för garantipension allteftersom den förändras, och inleds vid minus 14 år och sträcker sig fram till minus 5 år. Med hjälp av den modell som Sverigedemokraterna föreslår så kommer åldersgränser för studiestöd, återbetalning och nedtrappning per automatik att följa samhällets utveckling allteftersom åldersgränsen för garantipension justeras i takt med hur vår värld förändras.

Höjt studiebidrag för vissa utbildningar

7. Idag uppger 8 av 10 studenter att de studerar för att få jobb. Motivation och vilja är det inget fel på, men studier visar på en betydande så kallad felutbildning hos den svenska arbetskraften. Fyra av tio högskoleutbildningar är rena förlustaffärer, enligt statistiken. Man studerar helt enkelt fel inriktning om målet är att få jobb.

En kvantitativ utbyggnad av det svenska utbildningssystemet ser Sverigedemokraterna därför inte som en säkerhet för att matchningsproblemen på arbetsmarknaden blir lösta. Den individ som erhåller en utbildning på en lägre nivå riskerar att helt bli utan jobb samtidigt som den som erhåller en utbildning på en högre nivå, men i en bransch där det saknas arbetstillfällen, istället erhåller ett arbete som inte ställer krav på kompetens motsvarande utbildningsnivån. Den som erhåller jobb riskerar alltså att vara

överkvalificerad. Felutbildning innebär också med stor sannolikhet att lönepremien påverkas negativt. Om många på arbetsmarknaden har formellt högre kvalifikationer än vad som krävs för aktuella jobb, kommer lönerna också att vara förhållandevis låga för dessa personer. Med andra ord blir utbildningspremien låg, vilket ytterligare bidrar till arbetsmarknadens matchningsproblem.

Sverigedemokraterna föreslår därför att man ska uppmuntra studenter att gå de utbildningar där det finns ett stort behov från arbetsmarknaden, och som är viktiga för Sveriges ekonomi och framtida utveckling. Vi föreslår att studenter som läser någon av de tio utbildningar som har störst arbetskraftsbrist ges högre månatligt studiebidrag.

Återbetalning av studielån

8. Reglerna säger att studielån ska börja betalas tillbaka tidigast sex månader efter att man erhållit studiestöd. Den som däremot erhållit studielån tidigare betalar tillbaka direkt när studiestödet upphör. För den individ som önskar mindre skuldsättning och som studerar utan studiestöd kan en besvärlig situation uppstå om man samtidigt som man studerar vidare tvingas påbörja sin återbetalning för de tidigare lånen – även om möjligheten till nedsättning av återbetalningstakten redan finns idag. Det ska självklart finnas gränser för hur länge en person ska ha rätt att avvakta med sin återbetalning, men Sverigedemokraterna föreslår att återbetalning av studielån inte ska behöva påbörjas under den tid en student utan nya studiemedel ägnar sig åt studier på heltid.

Patrick Reslow (SD)

Michael Rubbestad (SD)

Robert Stenkvist (SD)

Jörgen Grubb (SD)

Richard Jomshof (SD)

Lars Andersson (SD)

Per Söderlund (SD)

Clara Aranda (SD)